

[A. C. Mortensen.]

vidt det er muligt, søger at faa anden Beskæftigelse end at tage Plads som Husassistenter. Og naar man kender de Kaar, der i mange Tilfælde bydes Husassistenter baade i By og paa Land, forbavser det ikke; dette har saa vist ikke noget med Socialreformen og social Understøttelse at gøre.

I den By, hvor jeg hører hjemme, har man netop som Følge af den Mangel paa Husassistenter, der til Tider har været, flere Gange undersøgt, om der var unge Piger, som havde Kræfter og Evner til at tage fat som Husassistenter, der fik Socialhjælp, men ved hver Undersøgelse har det vist sig, at dem var der ingen af.

Maaske vilde det ogsaa være lettere for mange Landmænd — der er maaske nogle, der mangler navnlig unge mandlige Medhjælpere —, hvis man virkelig opfyldte de Fordringer, som Loven om Husbond og Medhjælpere stiller, men paa dette Punkt syndes der meget stærkt, f. Eks. med Hensyn til Værelser. Det viser ogsaa de mange Retssager, der føres mellem Husbond og Medhjælpere. Næsten hver Gang der er en saadan Retssag, viser det sig, at Værelset paa ingen Maade opfylder Lovens Fordringer. For nylig var der en saadan Retssag i Viborg, og Sagføreren ankede over, at der var Dør direkte fra Stalden ind til Karlens Værelse. Saa spurgte Dommeren meget forbavset: Maa der ikke være det? — Det blev forbudt i Loven om Retsforholdet mellem Husbond og Medhjælpere allerede i 1921, men selv nu, 15 Aar efter, er denne Lov ikke gaaet saa stærkt ind i den offentlige Bevidsthed, at alle Dommere er klar over den, og der er saa vist mange Landmænd, der heller ikke er klar over den, eller i hvert Fald sidder den ganske overhørig. Jeg tror derfor, det vil være langt vigtigere at lade foretage en Undersøgelse af, hvorvidt man rundt omkring paa Landet overholder Loven om Husbond og Medhjælpere, end at undersøge den paastaede Mangel paa Arbejdskraft i Landbruget. I hvert Fald paa voksen mandlig Arbejdskraft er der ingen Mangel.

Det vigtigste Middel til at faa Loven overholdt vilde dog maaske være en stærk Organisation af Landarbejderne, og heldigvis gaar Landarbejdernes Organisering i disse Aar ogsaa fremad med Stormskridt. Ganske vist havde det ærede Medlem Hr. Sønderup den Frejdighed i Gaar at staa her op og advare Landarbejderne imod at organisere sig. Det er haardt nok! De selvstændige Landmænd organiserer sig paa

alle mulige Omraader, i Andelsorganisationer, i Landbo- og Husmandsforeninger, ja, yderligere organiserer mange Landmænd sig i L. S. Alle disse Organisationer er beregnet paa at skabe bedre økonomiske Kaar for Landbrugerne, men samtidig staaer en Landmand, der formodentlig er Medlem af en hel Del af disse Organisationer, her op og siger til de allerdaarligst stillede inden for Landbruget, nemlig Landarbejderne, at de bør ikke organisere sig, de bør finde sig i de Kaar, de har, og i den Sulteløn, de i mange Tilfælde bydes. Heldigvis vil en saadan Opfordring virke modsat Hensigten, thi tænkelige Landarbejdere kan jo ikke være i Tvivl om, at en saadan Opfordring fremsættes, for at Landbrugets Arbejdsgivere kan holde Lønnen for Landarbejderne nede paa det Sultniveau, hvorpaa den i mange Tilfælde ligger nu.

Til Slut vil jeg gerne gøre en enkelt Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup. Det ærede Medlem sagde i Gaar, at alle, der kender lidt til Landbruget, maa vide, at man ikke kan producere Smør uden at anvende Oliekager, som jo skal importeres fra Udlandet. Det ærede Medlem har sikkert Ret i, at de fleste ved det, og det viste sig da ogsaa, at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, som det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup vilde belære, vidste god Besked med det, men der findes en Stab af Mennesker i vort Land, som aabenbart ikke har opdaget det, som aabenbart ikke er blevet klar over endnu, at man skal indføre visse Stoffer fra Udlandet for at kunne drive en tilfredsstillende Smørproduktion, og det er Venstres Redaktører. Der gik nemlig, jeg tror, det er et halvt Aars Tid siden, en Række indignerede Artikler gennem Venstrebladene, fordi en Valutaekspert havde udtalt, at Smør ikke kunde betragtes som et 100 pCt.s dansk Produkt. Herover var der megen Indignation i Venstrepresen. Nu kommer i Gaar det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup og siger ganske rigtigt, som det er, at vedkommende Valutaekspert havde Ret, thi man kan ikke producere Smør med Fordel, uden at man henter visse Stoffer udefra, hvorimod Venstrebladene havde Uret, og deres Indignation var altsaa ganske uberegtiget. Jeg henstiller derfor til det ærede Medlem, at han, hvis han oftere føler Trang til at give Kursus i Smørproduktionens Økonomi, da først og fremmest har sin Opmærksomhed henvendt paa Venstrebladenes Redaktører, thi de trænger aabenbart til et saadant Kursus.